

רשומות

ספר החוקים

17 ביולי 1969

564

ב' באב תשכ"ט

עמוד

180

חוק פיקוח על בתי ספר, תשכ"ט—1969

חוק פיקוח על בתי ספר, תשכ"ט-1969 *

פרק א': פרשנות ותחולה

1. בחוק זה –
- "בית ספר" – לרבות גן ילדים וכל מוסד חינוכי אחר;
  - "עובד חינוך" – מי שעוסק בבית ספר ועיקר עיסוקו בו הוא בהוראה או בחינוך וכן מי שעוסק בפיקוח על הוראה או חינוך;
  - "עובד שירות" – מי שעוסק בבית ספר ואיננו עובד חינוך;
  - "המנהל הכללי" – המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות, או סגנו;
  - "רשות הבריאות" – מי ששר הבריאות מינהו כך לענין חוק זה;
  - "תברואה" של בית ספר – לרבות מצבם והתברואי של מבני בית הספר, החצר, הציוד והריהוט שבו, התאורה, החימום והאיוורור, צפיפות התלמידים בהדרי הלימוד ובתדרים אחרים, וכן הציוד המשמש להכנת מזון, כלי האוכל, החסנת מצרכי המזון ואיכותם.
2. (א) חוק זה חל על בית ספר שבו לומדים או מתחנכים באופן שיטתי יותר מעשרה תלמידים ושבו ניתן חינוך גן ילדים, חינוך יסודי, חינוך על-יסודי, חינוך על-תיכוני או חינוך אמנותי, למעט –
- (1) בית ספר לבגירים שאינו מקנה לתלמידיו חינוך יסודי, חינוך על-יסודי או חינוך על-תיכוני ואשר אינו מתיימר להכשיר את תלמידיו לקראת בחינות ממשלתיות או לקראת השכלה המוכרת על ידי משרד ממשלתי או לפי כל דין;
  - (2) מוסד להשכלה גבוהה שהוכר לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, תשי"ח-1958¹;
  - (3) בית ספר שעובדי החינוך שבו הם עובדי המדינה;
  - (4) ישיבה וכן סמינר להכשרת כוהני דת ששר הדתות אישר אותם לענין חוק זה; הוראות חוק זה לא יחולו לגבי לימודי הקודש בישיבה תיכונית הנוספים על תכנית הלימודים הרגילה ולגבי מספר שעות הלימוד המוקדשות ללימודים אלה;
  - (5) בית ספר ששר החינוך והתרבות פטרו כצו כללי או מיוחד מתחולת הוראות חוק זה, כולן או מקצתן.
- (ב) שר החינוך והתרבות, לאחר התייעצות עם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, יקבע בתקנות את העקרונות שלפיהם יינתנו פטורים לפי פסקה (5) לסעיף קטן (א).

פרק ב': פתיחת בית ספר וקיומו

3. לא יפתח אדם בית ספר ולא יקיימו אלא אם יש בידו רשיון לפי חוק זה ובהתאם לתנאיו ולא יפרסם אדם פתיחת בית ספר אם אין עליו רשיון כאמור (להלן – רשיון).
4. (א) בקשה לרשיון תוגש למנהל הכללי; היא תכלול פרטים על הענינים המפורטים בסעיף 9 ויצורפו לה תשריטים של מבני בית הספר ופרטים אחרים שנקבעו בתקנות.

¹ נתקבל בכנסת ביום כ"א בחמוז תשכ"ט (7 ביולי 1969); הצעת החוק ודברי הסבר מודפסו בה"ח 776, תשכ"ח, עמ' 222.
1 ס"ח תשי"ח, עמ' 191.

- (ב) המנהל הכללי יחליט בבקשה ויודיע על כך למבקש תוך ארבעה חדשים מיום הגשתה.
5. (א) המנהל הכללי יעביר העתקים של הבקשה ושל מצורפותיה לחוות דעתן של רשות החינוך המקומית, כמשמעותה בחוק לימוד חובה, תש"ט-1949², ושל הועדה המקומית לתכנון ולבניה, כמשמעותה בחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965³, שבתחומן נמצא בית הספר שהבקשה מתייחסת אליו.
- (ב) רשות החינוך המקומית והועדה המקומית לתכנון ולבניה יעבירו את חוות דעתן למנהל הכללי תוך חודשיים מיום קבלת ההעתיקים כאמור.
6. (א) המנהל הכללי יעביר העתק של הבקשה ושל מצורפותיה לרשות הבריאות, ולא יתן רשיון אלא לאחר שרשות הבריאות אישרה כי אין היא מתנגדת למתן הרשיון מבחינת התברואה.
- (ב) רשות הבריאות תעביר את החלטתה למנהל הכללי תוך חודשיים מיום קבלת העתק הבקשה.
7. לא יתן המנהל הכללי רשיון לחבר בני אדם אלא אם הוא תאגיד.
8. לא יתן המנהל הכללי רשיון לאדם שהורשע בעבירה שיש עמה קלון או שיש בה כדי לפגוע בבטחון המדינה, או כל עוד מתנהלת נגדו לפי חוק חקירה על עבירה כאמור; לא יתן המנהל הכללי רשיון לתאגיד אם מי שבידו השליטה עליו הורשע בעבירה כאמור או כל עוד מתנהלת נגדו חקירה כאמור.
9. (א) לא יתן המנהל הכללי רשיון אלא אם הוא סבור כי תוכנית רמה נאותה בהתאם לתקן ולנהוג בסוג בית הספר שהבקשה מתייחסת אליו בענינים המפורטים להלן:
- (1) תכנית הלימודים, מערכת השיעורים ומשך הלימודים;
  - (2) הכשרתם וכשרם המקצועי של סגל עובדי החינוך;
  - (3) מבני בית הספר והגישה אליהם, החצר, מספר הכיתות וחדרי הלימוד, הספח והשירות;
  - (4) תנאי הבטיחות בבית הספר;
  - (5) הריהוט והציוד של בית הספר;
  - (6) הבטיח הכספי לקיום בית הספר.
- (ב) במתן החלטתו בדבר הענינים המפורטים בסעיף קטן (א), יתחשב המנהל הכללי בסוג בית הספר ובגילם וצרכיהם של התלמידים – הכל בהתאם לכללים שהתקין שר החינוך והתרבות בהתייעצות עם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת.
10. המנהל הכללי רשאי להתנות את מתן הרשיון בתנאים שיש לקיימם מראש, ורשאי הוא לקבוע ברשיון תנאים שיש לקיימם אחרי נתינתו.
11. רשיון יכול שיהא קבוע או לחקופה שתקבע בו ושלא תפחת משנת לימודים אחת.

² ס"ח תש"ט, עמ' 287.
³ ס"ח תשכ"ה, עמ' 307.

12. לא יועבר רשיון מאדם לאדם אחר, אלא באישורו של המנהל הכללי; בקשה לאישור תכלול את הפרטים שנקבעו בתקנות.
13. סירב המנהל הכללי ליתן רשיון או לאשר העברתו לאחר, רשאי המבקש, תוך עשרים ואחד יום מהיום שהודע לו על הסירוב, לערור על כך לפני ועדת ערר לפי סעיף 14.
14. (א) שר החינוך והתרבות ימנה ועדת ערר המורכבת משלושה אלה:
 (1) מי שכשיר להיות שופט בית משפט מחוזי שיתמנה לאחר התייעצות עם שר המשפטים, והוא יהיה יושב ראש הועדה;
 (2) שני חברים אחרים שלפחות אחד מהם אינו עובד המדינה.
 (ב) הודעה בדבר מינוי ועדת הערר תפורסם ברשומות.
 (ג) סדרי דין של ועדת הערר ייקבעו בתקנות על ידי שר החינוך והתרבות.
 (ד) ועדת הערר תהא רשאית ליתן כל החלטה שהמנהל הכללי היה רשאי לתת לפי פרק זה.
15. (א) נוכח המנהל הכללי כי לא נתקיים או חדל להתקיים תנאי מהתנאים שבמילויים הותנה רשיון, רשאי הוא להתרות בכתב בבעל הרשיון, ואם התנאי לא קיים תוך שלושה חדשים מיום ההתראה, רשאי המנהל הכללי לבטל את הרשיון.
 (ב) מי שרשיונו בוטל כאמור בסעיף קטן (א), רשאי לערור על כך בפני ועדת הערר כאמור בסעיף 14.

פרק ג': העסקת עובדים בבית הספר

16. (א) לא יעסיק אדם עובד חינוך אלא אם יש בידי העובד אישור בכתב מאת המנהל הכללי כי אין לו התנגדות להעסקתו כעובד חינוך.
 (ב) לא יסרב המנהל הכללי ליתן אישור כאמור למי שכשיר להיות עובד חינוך אלא אם נתקיים אחד מאלה:
 (1) העובד הורשע בפבירה שיש בה כדי לפגוע בכטחון המדינה;
 (2) העובד הורשע בפבירה אחרת שיש עמה קלון והמנהל הכללי סבור כי לאור הרשעה זו אין העובד ראוי לשמש עובד חינוך;
 (3) הוכח למנהל הכללי שיש בהתנהגותו של העובד משום השפעה מזיקה על תלמידים;
 (4) העובד פוטר מבית ספר מטעמים פדגוגיים באישור משרד החינוך והתרבות ואין המנהל הכללי סבור שהנסיבות נשתנו ומצדיקות נסיון חדש בהעסקת העובד בבית ספר.
17. המנהל הכללי רשאי לסייג אישור לפי סעיף 16 או להגביל את תקופת תקפו.
18. (א) המנהל הכללי רשאי לבטל אישור לפי סעיף 16 אם נוכח שנתקיימה בעובד עילה מהעילות המנויות בסעיף 16 (ב); אולם לא יבטל אישור כאמור על סמך עילה מהעילות המנויות בפסקאות (2), (3) או (4) לסעיף 16 (ב) אלא לאחר התייעצות עם ארגון המורים המייצג את העובד הנדון.
 (ב) בעל רשיון חייב, לפי דרישת המנהל הכללי, לפטור עובד חינוך שאישורו בוטל כאמור בסעיף קטן (א) או שאין בידו אישור כאמור בסעיף 16 (א).

19. לא יסרב המנהל הכללי ליתן אישור לפי סעיף 16, ולא יבטל אישור, אלא לאחר שנתן לנוגע בדבר הזדמנות נאותה להשמיע טענותיו.
20. מי שהמנהל הכללי סירב ליתן לו אישור לפי סעיף 16 או מי שאישורו בוטל לפי סעיף 18, רשאי לערור על כך, תוך עשרים ואחד יום מהיום שהודע לו על החלטת המנהל הכללי, לפני שר החינוך והתרבות.
21. בכל שנת לימודים, במועד ובדרך שנקבעו בתקנות, ימסור בעל רשיון למנהל הכללי או למי שהוא הסמיך לכך רשימה של עובדי השירות המועסקים בבית הספר.
22. (א) המנהל הכללי רשאי לדרוש מאת בעל רשיון שיפטר מיד עובד שירות אם נתקיים לגביו אחד מאלה:
 (1) העובד הורשע בעבירה שיש בה כדי לפגוע בביטחון המדינה;
 (2) העובד הורשע בעבירה אחרת שיש עמה קלון והמנהל הכללי סבור כי לאור הרשעה זו אין להעסיקו בבית הספר;
 (3) הוכח למנהל הכללי שיש בהתנהגותו של העובד משום השפעה מזיקה על תלמידים.
 (ב) בעל הרשיון חייב לציית לדרישת המנהל הכללי לפי סעיף זה.
23. לא ידרוש המנהל הכללי לפטר עובד שירות כאמור בסעיף 22 אלא לאחר שנתן לעובד הנוגע בדבר הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיו.
24. המנהל הכללי רשאי לאצול לאחר את סמכויותיו לפי סעיפים 22 ו-23.
25. עובד שירות הוראה את עצמו נפגע על ידי דרישה לפטרו כאמור בסעיף 22, רשאי לערור על כך, תוך עשרים ואחד יום מהיום שהודע לו על הדרישה, לפני שר החינוך והתרבות.
26. לא יועסק רופא או אחות בבית ספר אלא באישור רשות הבריאות.
27. (א) לא יעסיק אדם עובד חינוך או עובד שירות אלא אם יש בידי העובד אישור מאת רשות הבריאות כי אין לה התנגדות להעסקתו מבחינה בריאותית.
 (ב) רשות הבריאות רשאית לטיוג אישור לפי סעיף קטן (א) או להגביל את תקופת תקפו.
 (ג) שר הבריאות רשאי להתקין תקנות בדבר בדיקות רפואיות של עובדים לענין האישור לפי סעיף זה.

פרק ד' : הוראות שונות

28. (א) שר החינוך והתרבות רשאי לתת לבעל רשיון את ההוראות הדרושות, לדעת השר, להבטיח כי החינוך הניתן בבית הספר יושתת על העקרונות המפורטים בסעיף 2 לחוק חינוך ממלכתי, תשי"ג-1953.

⁴ ס"ח תשי"ג, עמ' 137.

(ב) תכנית הלימודים, ספרי הלימוד, ספרי העזר, עזרי הלימוד וההישגים הלימודיים של בית הספר יהיו בתוכם לפיקוחו של שר החינוך והתרבות ויתאימו להוראות הכ-לליות הנהוגות באותו סוג של בית ספר.

(ג) המנהל הכללי יאשר מפעם לפעם, בהתחשב בסוג בית הספר ואופיו, את שכר הלימוד של בית הספר וסדרי גבייתו.

29. בעל רשיון יודיע למנהל הכללי על כל שינוי שחל בפרטים שנכללו בבקשה לרשיון או במצורפותיה.

הודעה על שינויים

30. המנהל הכללי או מי שמינה לכך וכן רשות הבריאות רשאים בכל עת סגירה להיכנס לבית ספר ולהצריכו כדי לברר אם קיימו הוראות חוק זה, התקנות לפיו ותנאי הרשיון; ורשאים הם לדרוש מבעל הרשיון או ממנהל בית הספר כל ידיעה הדרושה להם לשם מילוי תפקידם לפי חוק זה.

זכות כניסה

31. המנהל הכללי או רשות הבריאות רשאים לדרוש מבעל רשיון, בוודעה בכתב, לתקן תוך מועד סביר כל ליקוי בענין הנוגע לבית הספר או לתברואה בו, אם נראה להם כי התיקון דרוש כדי לקיים הוראות חוק זה, התקנות לפיו או תנאי הרשיון; בעל הרשיון חייב למלא אחרי דרישה כאמור תוך המועד הנקוב בה.

דרישה לתקן ליקויים

32. (א) המנהל הכללי רשאי לצוות בכתב על סגירת בית ספר אם נוכח שנתקיים אחד מאלה:

צו סגירה מאת המנהל הכללי

(1) בית הספר מתנהל ללא רשיון;

(2) בעל הרשיון סירב לפטר עובד חינוך כשנדרש לעשות כן לפי סעיף 18(ב);

(3) לא קיימה דרישתה של רשות הבריאות לתקן ליקויים לפי סעיף 31.

(4) בבית הספר מתנהלת או נסבלת הסתה נגד המדינה.

(ב) צו הסגירה יישלח בדואר וישום או על ידי שליח אל בעל הרשיון או אל מי שמנהל בית ספר ללא רשיון.

(ג) צו סגירה ייכנס לתקפו בתום 30 יום מיום מסירתו כאמור בסעיף קטן (ב), זולת אם נקבע בו מועד מאוחר יותר לכך, והוא יעמוד בתוקף עד אשר יבוטל על ידי המנהל הכללי או על ידי בית המשפט.

(ד) בעל הרשיון או מי שמנהל בית ספר ללא רשיון רשאי, תוך 30 יום מיום קבלת צו הסגירה כאמור בסעיף קטן (ב), לנקש את ביטול הצו בבית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו נמצא בית הספר; הגשת הבקשה לא תעכב את ביצוע הצו אלא אם החליט בית המשפט החלטה אחרת.

(ה) בית המשפט המחוזי רשאי נמל עת לבטל את הצו, לשנותו או לאשרו.

33. (א) העובר על הוראות סעיף 3 או אינו מקיים צו סגירה לפי סעיף 32, דינו – מאסר שנה.

עבירות ועונשין

(ב) העובר על הוראות סעיפים 12, 16, 18(ב), 22(ב), 26 או 27, דינו – מאסר ששה חדשים.

(ג) מי שאינו מקיים במועדו זרישה לתיקון ליקויים לפי סעיף 31 או עובר על הוראה אחרת של חוק זה, דינו – קנס 1000 לירות.

(ד) הוגש כתב אישום בשל עבירה לפי סעיף זה, רשאי בית המשפט שאליו הוגש כתב האישום לצוות על סגירתו של בית הספר עד לסיום המשפט.

(ה) בית המשפט רשאי, בנוסף לכל עונש שיטיל, לצוות על סגירתו של בית הספר.

(ו) מי שאינו מקיים צו סגירה לפי סעיף זה, יזהגו בו כאמור בסעיף 6 לפקודת בזיון בית המשפט⁵.

שמירת סמכויות
הזיכים

34. סמכויות לפי חוק זה אינן גורעות מסמכויות לפי חיקוק אחר וקיום זיכים לפי חוק זה אינו משחרר מקיום זיכים לפי חיקוק אחר.

אי-תחולת פקודת
החינוך

35. פקודת החינוך⁶ לא תחול על בית ספר שחוק זה חל עליו.

הוראות מעבר

36. בית ספר שחוק זה חל עליו והוא היה קיים ערב תחילתו של חוק זה, לא יחולו לגביו הוראות חוק זה עד תום ששה חדשים מיום תחילתו או עד למועד מאוחר יותר שקבע שר החינוך והתרבות, בין בכלל ובין לגבי בית ספר פלוני.

ביצוע ותקנות

37. שר החינוך והתרבות ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

זלמן ארן
שר החינוך והתרבות

גולדה מאיר
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

⁵ חוקי אי, כרך א', פרק כ"ג, עמ' 332.
⁶ חוקי אי, כרך א', פרק ז', עמ' 594.

